

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001550

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долинчук Людмила Василівна

2. Liudmyla V. Dolynchuk

Кваліфікація: д.філософ, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8107-1091

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 221 Стоматологія

Дата захисту: 03-08-2022

Спеціальність за освітою: 221 Стоматологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 76.600.039

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.29.55

Тема дисертації:

1. Клініко-лабораторне обґрунтування профілактики та лікування ускладнень після операції видалення зуба за ортодонтичними показаннями в дітей
2. Clinical-Laboratory Substantiation of Prevention and Treatment of Complications Following Tooth Extraction Due to Orthodontic Indications in Children

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні наведено теоретичне узагальнення та вирішення актуальної проблеми сучасної стоматології, яка полягає в науковому обґрунтуванні шляхів профілактики та лікування ускладнень після операції видалення зуба за ортодонтичними показаннями з урахуванням мікробного, імунного та антиоксидантного фону організму пацієнта. Результати лабораторних досліджень показали, що захисні компоненти ротової рідини дітей, котрі мають ускладнення після операції видалення зуба за ортодонтичними показаннями, характеризуються зменшення активності лізоциму на 34,81-48,42 % ($p < 0,05$), зниженням рівня sIgA на 2,86-16,67 % на тлі зростання вмісту IgA на 4,76-9,52 % та IgG – на 15,15-24,24 % порівняно з показниками в дітей, які проходять післяопераційний етап без ускладнень. Цитокиновий профіль ротової рідини ортодонтичних пацієнтів показує зростання рівня IL-1 α на 9,06 %, IL-4 на 24,46 % за умов розвитку післяопераційних ускладнень у соматично здорових дітей та збільшення рівня IL-1 α на 16,56 % при

зниженні рівня IL-4 на 26,25 % за умов розвитку післяопераційних ускладнень у дітей, хворих на дифузний нетоксичний зоб, що є передумовою та доказом посилення запальних реакцій у тканинах щелепно-лицевої ділянки під час перебігу ранового процесу. Виявлено, що прооксидантно-антиоксидантна система ротової рідини дітей за умов розвитку післяопераційних ускладнень під час хірургічного етапу ортодонтичного лікування характеризується зростанням рівня МА на 36,96-64,73 % ($p < 0,05$), ДК – на 53,42-90,41 % ($p < 0,05$), зниженням активності каталази в 2,02-2,72 раза ($p < 0,05$), СОД – в 1,44-1,98 раза ($p < 0,05$), ГП – в 1,37-1,69 раза ($p < 0,05$), зменшенням рівня HS-груп у 1,9-2,21 раза ($p < 0,05$), Г-SH у 2,64-4,21 раза ($p < 0,05$) відносно даних пацієнтів без ускладнень. Розроблено та апробовано лікувально-профілактичний комплекс для попередження постекстракційних ускладнень в ортодонтичних пацієнтів, який передбачає корекцію захисних механізмів на системному рівні та локальний вплив на мікрофлору ротової порожнини. Ефективність запропонованого способу клінічно підтверджується відсутністю будь-яких ускладнень з боку тканин щелепно-лицевої ділянки на хірургічному етапі ортодонтичного лікування, а також зменшенням загального мікробного числа на 20,75 % ($p < 0,05$), кількості патогенних та умовно-патогенних бактерій у 2,09 раза, *Str. mutans* – утричі на тлі зростання кількості лактобацил у 2,33 раза та повної відсутності гибів роду *Candida*; посиленням захисних механізмів ротової рідини пацієнтів: зростанням активності лізоциму на 20,51 % ($p < 0,05$), збільшенням рівня sIgA на 6,25 % на тлі зниження концентрації IL-4 на 21,23 % ($p < 0,05$), збільшення активності каталази на 46,41 % ($p < 0,05$), СОД – на 15,52 %, рівня HS-груп – на 24,59 % ($p < 0,05$), Г-SH – на 60,89 % ($p < 0,05$), інактивацією ГП на 14,07 % та відновленням функції ГР на 15,20 %. Наукова новизна отриманих результатів. У роботі доповнено наукові дані щодо місцевих та загальних чинників ризику розвитку ускладнень у дітей після операції видалення зуба за ортодонтичними показаннями. Уперше проведено детальний аналіз стану мікрофлори ротової порожнини, прооксидантно-антиоксидантної системи та захисних компонентів ротової рідини дітей на хірургічному етапі ортодонтичного лікування. Установлено прогностичні діагностичні критерії розвитку постекстракційних ускладнень. Одержані дані надали можливість розробки способу профілактики та лікування ускладнень після операції видалення зуба за ортодонтичними показаннями, що включає фармакологічну композицію вітамінно-мінерального, імуномодулюючого та пробіотичного препаратів.

2. The thesis presents a theoretical generalization and solution of an urgent issue of modern stomatology consisting in scientific substantiation of the ways for prevention and treatment of complications after tooth extraction due to orthodontic indications considering microbe, immune and antioxidant background of the patient's organism. The laboratory findings demonstrated that protective components of the oral fluid of children experiencing complications after tooth extraction due to orthodontic indications are characterized by reduced lysozyme activity – 34,81-48,42 % ($p < 0,05$), reduced level of sIgA – 2,86-16,67 % together with increase of IgA content – 4,76-9,52 % and IgG – 15,15-24,24 % in comparison with the parameters of children who do not have any complications during the postoperative period. The cytokine profile of the oral fluid of orthodontic patients indicates 9,06 % and 24,46 % increase of IL-1 α and IL-4 respectively under conditions of development of postoperative complications in somatically healthy children and 16,56 % increase of IL-1 α level and 26,25 % decrease of IL-4 under conditions of development of postoperative complications in children suffering from diffuse simple goiter, which is a precondition and evidence of intensification of inflammatory reactions in the maxillofacial tissues during the period of wound healing. The prooxidant-antioxidant system of the oral fluid of children under conditions of the surgical stage of orthodontic treatment was found to be characterized by an increased level of Malonaldehyde 36,96-64,73 % up ($p < 0,05$), diene conjugates – 53,42-90,41 % ($p < 0,05$), reduced catalase activity 2,02-2,72 times as much ($p < 0,05$), superoxide dismutase – 1,44-1,98 times ($p < 0,05$), glutathione peroxidase – 1,37-1,69 times ($p < 0,05$), decreased level of HS-groups 1,9-2,21 times ($p < 0,05$), G-SH – 2,64-4,21 times ($p < 0,05$) in comparison with patients without complications. The therapeutic-preventive complex was developed and tested in order to prevent post-extraction complications in orthodontic patients, which assumes correction of protective mechanisms on the systemic level and local effect on the microscopic flora of the oral cavity. Effectiveness of the suggested method is clinically evidenced by the absence of any complications from the side of the maxillofacial area tissues at the surgical stage of orthodontic treatment as well as 20,75 % ($p < 0,05$) decrease of the general

microbe amount, the amount of pathogenic and opportunistic bacteria 2,09 times, Str. mutans – three fold less, and with simultaneous increase of lactic bacilli 2,33 times and complete absence of Candida fungi. The protective mechanisms of the oral fluid of patients improved: 20,51 % (p<0,05) increase of lysozyme activity, 6,25 % increase of sIgA level with 21,23 % (p<0,05) decrease of IL-4 concentration, 46,41 % (p<0,05) increase of catalase activity, SOD – 15,52 %, level of HS-groups – 24,59 % (p<0,05), G-SH – 60,89 % (p<0,05), glutathione peroxidase inactivity – 14,07 % and reduced function of glutathione reductase – 15,20 %. Scientific novelty of the research. The research supplemented the current scientific data concerning local and general risk factors promoting development of complications in children after tooth extraction due to orthodontic indications. A detailed analysis of the oral cavity microbial flora was performed for the first time including the prooxidant-antioxidant system and protective components of the oral fluid in children at the surgical stage of orthodontic treatment. Prognostic diagnostic criteria of post-extraction complications are determined. The data obtained enabled to develop the method of prevention and treatment of complications after tooth extraction due to orthodontic indications including pharmacological composition of the vitamin-mineral, immune modulating and probiotic medicines.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Годованець ОІ, Кузняк ЛВ, Вітковський ОО, Муринюк ТІ. Стан антиоксидантної системи захисту ротової рідини дітей за умов розвитку одонтогенного запального процесу. Вісник стоматології 2020;36(2):88-92.
- Godovanets OI, Kitsak TS, Vitkovskiy OO, Kuzniak LV, Godovanets OS, Chaikovska NM, et al. The influence of diffuse nontoxic goiter on the state of protective mechanisms of the oral cavity in children. Journal of Medicine and Life. 2020;13(1):21-5.
- Годованець ОІ, Вітковський ОО, Кузняк ЛВ, Муринюк ТІ. Функціонування глутатіонової системи ротової рідини дітей за умов розвитку одонтогенного запального процесу. Буковинський медичний вісник 2020;24(3):16-21.
- Годованець ОІ, Долинчук ЛВ. Оцінка ефективності методу профілактики та лікування ускладнень після операції видалення зуба за ортодонтічними показаннями. Медицина сьогодні і завтра. 2021;90(1):101-6.
- Годованець ОІ, Долинчук ЛВ. Ускладнення після операції видалення зуба за ортодонтічними показаннями та їх причини. Клінічна стоматологія. 2021;4:15-9.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Годованець Оксана Іванівна

2. Oksana I. Hodovanets

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1889-3893

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Деньга Оксана Василівна

2. Oksana V. Dienha

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8630-9943

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012102

Місцезнаходження: вул. Рішельєвська, буд. 11, Одеса, 65026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поліщук Сергій Степанович

2. Serhii S. Polishchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8635-9932

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бамбуляк Андрій Васильович

2. Andriy Bambuliak

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6383-9327

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Батіг Віктор Маркиянович

2. Viktor Batih

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7381-7981

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Беліков Олександр Борисович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Беліков Олександр Борисович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Доманчук Тетяна Іллівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна